

РЕШЕНИЕ

№ 33042

гр. София, 09.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 55 състав, в
публично заседание на 23.09.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Диана Стамболова

при участието на секретаря Антонина Бикова, като разгледа дело номер **5527** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145, ал. 1, вр. 149, ал. 5, вр. чл. 147, ал. 2 и чл. 16 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по протест на Прокуратурата на РБ, чрез прокурор Х. Х. от СГП - отдел „Гражданско съдебен и административно съдебен надзор“, с който се иска обявяване на нищожността на волеизявление на Началник СДВР, отдел „Пътна полиция“ - [населено място] за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ №[ЕИК]/12.03.2024г., издадено от СДВР – отдел „Пътна полиция“ на името на чужд гражданин - И. М. А. /И. М. А./, [дата на раждане] в С.. В протеста се прави искане за прогласяване на нищожност на акта, изразен с действието по издаване на българско СУМПС, тъй като е издаден в противоречие с материалноправните норми. Изложени са съображения, че от експертна справка № 25/ 24.04.2024г. се установява, че издаденото на 08.01.2024г. от Република И. свидетелство за управление на МПС №D02589643 е изцяло неистински документ.

В съдебно заседание, прокурор при СГП поддържа протеста на сочените в него основания.

Ответникът – Началник на ОПП – СДВР, чрез юрисконсулт П. поддържа протеста и се присъединява към становището на прокурора.

Заинтересованата страна – И. М. А., редовно призована, не се явява, не се представлява, не изразява становище по протеста.

Съдът, като обсъди изложените в протеста доводи и прецени събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

И. М. А., [дата на раждане] в С., е подал на 16.02.2024г. заявление вх. № 5693 за преиздаване на чуждестранно свидетелство за управление на МПС и издаване на еквивалентно такова. Към

заявлението са приложени декларация за обичайно пребиваване, заявление-декларация, че притежава СУМПС издадено от Република И., Удостоверение за здравословно състояние, документ за платена държавна такса за издаване на документа. Представено е СУМПС образец Република И. №D02589643 с дата на издаване 08.01.2024 г.

С оглед подаденото заявление и представените документи е издадено от СДВР българско СУМПС №[ЕИК]/12.03.2024г.

По повод постъпили материали от отдел „Икономически“ при СГП по образувано досъдебно производство №158/2024г. по описа на ГДНП, пр.пр.№16805/2024г. по описа на СГП, в което се съдържат данни, че на 101 чужди граждани, между които и на И. М. А., са издадени СУМПС с невярно съдържание, е извършена проверка. На 24.04.2024г. по досъдебното производство е издадена Експертна справка №25/2024г. от вещо лице за извършено технико-документално изследване, в заключението на която е посочено, че представеното за изследване СУМПС, издадено от Р И. с №D02589643 с дата на издаване 08.01.2024г. на името на И. М. А., е изцяло неистински документ.

По повод установеното в хода на проверката е подаден от СГП протест с искане за обявяване на нищожност на изразеното с действие волеизявление на началника на отдел „Пътна полиция“ при СДВР, по повод на заявление вх. № 5693/16.02.2024г. за преиздаване на чуждестранно свидетелство за управление на МПС и издаване на еквивалентно такова, подадено от И. М. А., въз основа на което е издадено СУМПС №[ЕИК]/12.03.2024г., отразяващо правоспособност за категории АМ, В1, В, с валидност до 12.03.2034г.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Протестът е допустим - подаден от активно легитимирано лице по чл. 16, ал. 1, т. 1 от АПК, срещу волеизявление на административен орган за издаване на СУМПС - индивидуален административен акт по чл. 21, ал. 3 от АПК, с искане за обявяване на неговата нищожност, което съгласно чл.149, ал.5 от АПК не е ограничено във времето и при липса на отрицателни процесуални предпоставки.

Разгледан по същество протестът е основателен.

Доколкото в специалните закони и в АПК не съществуват изрично формулирани основания за нищожност на административните актове, теорията и съдебната практика са възприели критерия, че такива са петте основания за незаконосъобразност по чл. 146 АПК, но тогава, когато нарушенията им са особено съществени. Нищожен е само този акт, който е засегнат от толкова съществен порок, че актът изначално, от момента на издаването му не поражда правните последици, към които е насочен. Съобразно това и с оглед на всеки един от възможните пороци на административните актове, теорията е изградила следните критерии кога един порок води до нищожност и кога същият води до унищожаемост: 1). Всяка некомпетентност винаги е основание за нищожност на акта. 2). Порокът във формата е основание за нищожност, само когато е толкова сериозен, че практически се приравнява на липса на форма и оттам - на липса на волеизявление. 3). Съществените нарушения на административно-производствените правила са основания за нищожност, също само ако са толкова съществени, че нарушението е довело до липса на волеизявление (например - поради липса на кворум). 4). Нарушенията на материалния закон касаят правилността на административния акт, а не неговата валидност, поради което нищожен би бил на посоченото основание само този акт, който изцяло е лишен от законова опора - т. е. не е издаден на основание нито една правна норма и същевременно засяга по отрицателен начин своя адресат. Само пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма, и липсата на каквото и да е основание и изобщо на възможност за който и да е орган да издаде акт с това съдържание би довело до нищожност на посоченото основание.

5). Превратното упражняване на власт също е порок, водещ само до незаконосъобразност като правило и само ако преследваната цел не може да се постигне с никакъв акт посоченият порок води до нищожност.

Българското свидетелство за управление на моторно превозно средство е индивидуален удостоверителен документ за правоспособност за управление на моторно превозно средство – чл. 50, ал. 1 ЗБЛД. Управлението на МПС е правнорегламентирана дейност, за чието упражняване законодателят е поставил редица изисквания към водачите на МПС. Придобиването на правоспособност също е правнорегламентирано, а самата дейност представлява и източник на повишена опасност, тъй като всяко отклонение от законовите предписания за упражняването ѝ може да доведе до увреждания на живота и здравето на гражданите, както и на тяхното имущество и имуществото на държавата и общините. Издаването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност да се упражнява тази дейност, без да са налице условията за това, е правно нетърпимо, доколкото дава възможност на лице без надлежно удостоверена правоспособност да упражнява правнорегламентирана дейност, източник на повишена опасност. Наличието на СУМПС е предпоставка за последващото му преиздаване, без да се проверява дали водача притежава необходимите знания и умения за безопасното управление на МПС.

Условията и реда за издаване на свидетелство за управление на моторни превозни средства, отчета на водачите и тяхната дисциплина е уреден в Наредба № I-157 от 1 октомври 2002 г.

Съгласно чл. 17, ал. 1 от Наредбата подмяна на чуждестранно национално свидетелство за управление на МПС се допуска при наличието на някоя от хипотезите на т. 1 – 3, а именно 1. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и свидетелството отговаря на приложение № 6 към конвенцията; 2. страната, издала съответното свидетелство, е подписала и ратифицирала Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.) и е подписала споразумение с Република България за взаимно признаване и преиздаване на свидетелствата за управление на МПС; 3. страната, издала съответното свидетелство, е държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или Конфедерация Ш..

Подмяната на свидетелството по ал. 1, т. 1, какъвто е конкретния случай, се извършва въз основа на представено чуждестранно свидетелство за управление на МПС и документите по чл. 13, ал. 1, т. 1, 3, 4, 6 или 7. За приложимостта на т. 1 следва да се провери дали е налице и втората предпоставка, визирана в разпоредбата, а именно дали издаденото от Р. И. свидетелството отговаря на приложение № 6 към Конвенцията за движението по пътищата (В., 1968 г.). Съгласно т. 1- 3 от Приложение 6 към Конвенцията за пътното движение, подписана във В. на 08.11.1968 г. националното свидетелство за управление трябва да отговаря на определените стандарти.

Към момента на подаване на заявлението лицето е представило СУМПС издадено от чужда държава- Р.И.. Видно е от приложената по делото Експертна справка №25/24.04.2024г. на вещото лице за извършено технико-документално изследване, че „Представеният за изследване документ - свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/, с №D02589643, образец Република И., издадено на 08.01.2024г., предоставено от лицето И. М. А. /И. М. А./, [дата на раждане] в С., е изцяло неистински документ“, т.е. никога не е било издавано или дори да е издавано, се представя неистинско такова. Доколкото е установено по категоричен начин по делото на експертно ниво, че чуждестранното свидетелство за управление на МПС е неистинско, то няма как да са изпълнени и изискванията на Приложение 6 към Конвенцията за движението по пътищата.

При това положение началникът на ОПП - СДВР е бил сезиран с искане за преиздаване на

СУМПС, основаващо се на неистински официален документ, което обстоятелство всъщност е установено впоследствие. Налице е едно от основанията за обявяване на нищожност, посочени по-горе, а именно хипотезата на пълната липса на условията или предпоставките, предвидени в приложимата материалноправна норма и липсата на каквото и да е основание, и изобщо на възможност, за който и да е орган да преиздаде акт с това съдържание, тъй като първоначалният акт е невалиден. Т.е. в процесния казус липсва каквото и да било годно правно основание за подмяна на СУМПС. В случая допуснатото нарушение на материалния закон се явява с достатъчен интензитет, за да обуслови прогласяването на нищожността на волеизявлението на органа, разпоредил издаването на СУМПС. Съществуването на СУМПС, удостоверяващо правоспособност, без придобиването ѝ да е действително доказано, е правно нетърпимо, като това следва да бъде поправено чрез обявяване на волеизявлението на административния орган по издаване на българско Свидетелство за правоуправление на МПС №[ЕИК]/12.03.2024г., на И. М. А. за нищожен.

Така мотивиран, Административен съд София-град, 55-ти състав

Р Е Ш И:

ОБЯВЯВА за нищожно волеизявление на Началник СДВР, отдел „Пътна полиция“ - [населено място] за издаване на Свидетелство за управление на моторно превозно средство /СУМПС/ № [ЕИК]/12.03.2024г., на името на чужд гражданин - И. М. А. /И. М. А./, [дата на раждане] в С.. Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба или протест пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването му.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: